



Ministerul Finanțelor Publice



Noul Cod de Procedura Fiscala

www.mfinante.ro



Aspecte generale:

- Codul de procedura fiscala, act normativ care sistematizeaza regulile de procedura fiscala, a fost aplicat incepand cu 1 ianuarie 2004;
- De la intrarea sa in vigoare si pana la sfarsitul anului 2014, Codul de Procedura Fiscala a fost supus mai multor interventii legislative, circa 60 de acte normative de modificare si completare;
- Noul Cod de procedura fiscala creeaza premisele unor noi reguli in ceea ce priveste drepturile si obligatiile partilor implicate in procedurile de administrare care , prin obiectivele vizate in procesul de rescriere, sa contribuie la asigurarea unei **stabilitati si predictibilitati** pe termen lung a normelor inscrite in actul normativ



Obiective:

- A. Imbunatatirea echilibrului in relatia dintre contribuabili, pe de o parte si organele fiscale, pe de alta parte, fiind o baza pentru cresterea increderii contribuabililor in sistemul fiscal;
- B. Cresterea gradului de conformare a contribuabililor si, pe aceasta baza, sporirea eficientei activitatii de administrare a impozitelor, taxelor si contributiilor sociale;
- C. Corelarea din punct de vedere tehnic cu acte normative conexe: Codul fiscal, Legea contenciosului administrativ, Legea insolventei, Legea societatilor comerciale, Codul Civil, Legea finantelor publice, Legea administratiei publice locale;
- D. Imbunatatirea structurii si a frazeologiei si realizarea unei unitati terminologice , baza pentru asigurarea claritatii textului legii si eliminarea interpretarilor multiple.



Noi abordari si modificari:

- Pentru realizarea obiectivelor enumerate, rescrierea Codului de procedura fiscala insumeaza un numar total de 320 de noi abordari sau modificari din care:
 - 80 pentru imbunatatirea echilibrului in relatia dintre contribuabil si organele fiscale;
 - 82 pentru cresterea gradului de conformare a contribuabililor;
 - 80 pentru corelarea din punct de vedere tehnic cu acte normative conexe;
 - 78 pentru imbunatatirea structurii si frazeologiei
- Activitatea de rescriere a Codului de procedura fiscala a fost realizata intr-un dialog permanent cu reprezentanti ai mediului de afaceri, ai organizatiilor profesionale si ai ANAF;



A. Imbunatatirea relatiei dintre contribuabili si organele fiscale:

- S-a reglementat dreptul contribuabililor de a se adresa instanței de contencios administrativ în situația în care contestația nu a fost soluționată de organul competent în termen de 6 luni de la data depunerii.
- Au fost dezvoltate regulile cu privire la interpretarea legii fiscale care să permită, ca ultimă soluție de interpretare, aplicarea principiului "**in dubio contra fiscum**" (în caz de dubiu cu privire la norma fiscală, interpretarea se face în favoarea contribuabilului).
- S-a reglementat încetarea de drept a măsurilor asigurătorii, dispuse potrivit Codului de procedură fiscală, care au fost luate înainte de emiterea titlului de creanță atunci când titlul de creanță nu a fost emis și comunicat în termen de **cel mult 6 luni** de la data la care au fost dispuse măsurile asigurătorii.
- S-a reglementat regimul obligațiilor fiscale accesorii pe perioada suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanță, în sensul că pe această perioadă **nu se datorează penalități de întârziere, ci se datorează doar dobânzi.**



A. Imbunatatirea relatiei dintre contribuabili si organele fiscale:

- A fost reglementat principiul rezonabilității și echității ca mod de conduită a activității organelor fiscale atunci când acestea își exercită dreptul de apreciere. Acest principiu presupune ca, în cazul în care organul fiscal are un drept de apreciere și își exercită acest drept, utilizarea acestuia nu poate fi discreționară, organul fiscal trebuie să acționeze echilibrat, asigurând o justă proporție între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia;
- S-a reglementat expres principiul legalității în administrarea impozitelor și taxelor, potrivit căruia procedura fiscală se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legii, organul fiscal având obligația de a asigura respectarea dispozițiilor legale privind realizarea drepturilor și obligațiilor contribuabilului sau a altor persoane implicate în procedură;
- A fost dezvoltat **principiul bunei credințe** care trebuie să guverneze relațiile dintre contribuabili și organele fiscale. Astfel, potrivit acestui principiu, contribuabilul trebuie să-și îndeplinească obligațiile și să-și exercite drepturile potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege, iar organul fiscal este obligat la respectarea riguroasă a drepturilor contribuabililor în fiecare procedură aflată în derulare;



A. *Imbunatatirea relatiei dintre contribuabili si organele fiscale:*

- In procedura de atragere a raspunderii solidare, s-a clarificat procedura audierii inaintea emiterii deciziei de catre organul fiscal, in sensul ca persoana in cauza are dreptul sa isi prezinte in scris punctul de vedere, in termen de 5 zile lucratoare de la data audierii. In plus, s-a reglementat sanctionarea cu nulitatea a deciziilor de atragere a raspunderii solidare emise fara audierea prealabila a persoanei careia i s-a atras raspunderea;
- S-a reglementat posibilitatea contestatorului de a-si sustine oral contestatia in fata organului competent cu solutionarea acesteia, situatie in care se va convoca si organul fiscal emitent, scopul fiind dezbaterea contradictorie a cauzei;



A. *Imbunatatirea relatiei dintre contribuabili si organele fiscale:*

- S-a reglementat posibilitatea efectuării îndreptării erorilor materiale din documentele de plată ale contribuabililor și în cazul în care plată s-a efectuat într-un cont al altui buget decât cel al cărui venit este creanța plătită;
- S-a prevăzut ca avizul de inspecție fiscală să fie comunicat în toate cazurile, chiar și dacă aceasta presupune comunicarea la începerea inspecției;
- **S-a extins de la 3 la 5 zile lucrătoare** de la data încheierii inspecției fiscale dreptul contribuabilului de a prezenta, în scris, punctul de vedere cu privire la constatările inspecției fiscale. În cazul marilor contribuabili, termenul este de 7 zile. Termenul poate fi prelungit pentru motive justificate cu acordul conducătorului organului de inspecție fiscală;
- **S-a eliminat taxa extrajudiciară de timbru pentru eliberarea certificatului de atestare fiscală emis de organele fiscale, la solicitarea persoanelor fizice**, în scopul reducerii poverii administrative, precum și a diminuării birocratiei



B. Creșterea gradului de conformare a contribuabililor

- S-a prevăzut expres faptul ca organele fiscale pot aduce la cunostinta publica informatiile pe care le detin ori de cate ori informatiile sunt calificate de lege ca fiind publice sau ori de cate ori, prin acte administrative sau hotarari judecatoresti definitive se constata incalcari ale obligatiilor prevazute de legislatia fiscala;
- S-a prevăzut posibilitatea ca, la cererea contribuabilului si in scopul platii obligatiilor fiscale suplimentare, pe perioada desfasurarii inspectiei fiscale, organele de inspectie fiscala sa poata emite decizii de impunere provizorii pentru obligatiile fiscale suplimentare aferente unei perioade si unui tip de obligatie verificate;
- S-au extins regulile de compensare si la nivelul grupului fiscal, fiind astfel posibila **compensarea sumei negative a taxei pe valoarea adaugata solicitata la rambursare de reprezentantul unui grup fiscal** constituit potrivit Codului fiscal cu obligatiile fiscale ale membrilor grupului;
- S-au preluat dispozitiile OUG 29/2011 privind reglementarea acordarii esalonarilor la plata, cu modificarile si completarile ulterioare, in cadrul Cap.IV denumit “Inlesniri la plata”, al noului Titlu VII – Colectarea creantelor fiscale



B. Creșterea gradului de conformare a contribuabililor

- S-a reglementat posibilitatea contribuabililor de a depune, în vederea suspendării executării silite sau a neînțelegerii acestora, drept garanție, scrisori de garanție ori polițe de asigurare de garanție emise de instituții de credit sau de societăți de asigurare, din țară sau din străinătate;
- S-a reglementat instituirea radierii înregistrării fiscale, ca fiind acțiunea de retragere a codului de identificare fiscală la încetarea calității de subiect de drept fiscal. În cazul încetării existenței persoanei juridice sau decesului contribuabilului persoană fizică, radierea se efectuează de organul fiscal din oficiu, iar în celelalte cazuri prin depunerea unei declarații de radiere.
- În scopul creșterii gradului de conformare a contribuabililor, s-a reglementat o nouă penalitate, **penalitatea de nedeclarare**. Această penalitate are rolul de a aplica un tratament echitabil raportat la comportamentul contribuabililor, în sensul diferențierii celor care declară corect dar nu plătesc, de cei care nu declară.



B. Creșterea gradului de conformare a contribuabililor

- S-a prevăzut ca **dobânda în cazul plății cu întârziere a obligațiilor fiscale administrate de ANAF să fie de 0,02%, pe zi de întârziere** față de 0,03% în prezent, având în vedere noua penalitate de nedeclarare. Acest nivel zilnic corespunde unui nivel anual de 7,3%. La acest nivel se adaugă și nivelul de 7,3% al penalităților de întârziere, rezultând un nivel total al accesoriilor de 14,6% pe an. De precizat că prin reducerea nivelului dobânzilor, se asigură reducerea sarcinii accesoriilor în cazul contribuabililor care declară corect obligația fiscală datorată;
- În vederea aplicării principiului proporționalității în ceea ce privește accesoriile în materie fiscală, s-a prevăzut un nivel de 1,2% al majorărilor de întârziere pe lună sau fracțiuni de lună în cazul obligațiilor fiscale administrate de organele fiscale locale, față de 2% în prezent.



C. Corelarea din punct de vedere tehnic cu acte normative conexe

- Au fost eliminate prevederile care reglementau posibilitatea contestării pe cale administrativă a refuzului de emitere a actului administrativ fiscal, pentru armonizare cu Legea Contenciosului administrativ;
- S-a reglementat data stingerii obligațiilor fiscale în cazul regularizării taxei pe valoarea adăugată de plată din decontul perioadei fiscale anterioare cu suma negativă de taxă din perioada de raportare (armonizare cu Codul fiscal);
- S-au extins prevederile referitoare la stabilirea creanțelor fiscale (prin decizie de impunere) și pentru creanțele bugetare reprezentând prejudicii / plăți nelegale din fonduri publice (armonizare cu Legea finanțelor publice nr.500/2002) ;



D. Imbunatatirea structurii si a frazeologiei pentru asigurarea claritatii textului legii

- Desi in linii mari, s-a mentinut structura actualului Cod, aceasta a fost imbunatatita in sensul ca au fost comasate unele titluri / capitole si au fost create alte titluri;
- Au fost sistematizate definitiile referitoare la notiunile cele mai frecvent utilizate in continutul Codului intr-un articol distinct, pentru a facilita aplicarea acestui act normativ;
- A fost clarificata sfera de aplicare a Codului de procedura fiscala, respectiv a obiectului actiunilor de administrare fiscala. Astfel, Codul se aplica pentru administrarea creantelor fiscale (impozite, taxe si contributii sociale percepute de stat sau de unitatile administrativ teritoriale si accesoriile acestora).